

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

09 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Cahul, Vitali Cebotari, prin care solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 18 martie 2019, în cauza penală, în privința lui

Ghiumiușliu Serghei XXX, născut la XXX,
originar și domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 26.11.2018 pînă la 26.12.2018;

Instanța de apel de la 25.02.2019 pînă la 18.03.2019;

Instanța de recurs de la 07.06.2019 pînă la 09.10.2019.

Asupra recursului declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia, din 26 decembrie 2018, cauza fiind judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Ghiumiușliu Serghei a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin.(4) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității de 150 de ore.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut ca fiind constatată fapta penală, săvârșită în următoarele circumstanțe de fapt:

La data de 03 octombrie 2018, în jurul orelor 16:00 pe tronsonul de drum de pe str. Mira or.Tvardița raionul Taraclia a avut loc un accident rutier cu implicarea autocamionului de model „Mercedes” cu n/î XXX și motocicletei de model „URAL M” cu n/î XXX, condusă de către Ghiumiușliu Serghei, neavînd permis de conducere pentru categoria „A”.

La fața locului au ajuns colaboratorii Inspectoratului de Poliție Taraclia, care verificînd documentele conducătorului motocicletei de model „ URAL M” cu n/î XXX, condusă de către Ghiumiușliu Serghei Constantin, au avut bănuiele rezonabile precum că conducătorul Chiumiușliu Serghei Constantin se afla în stare de ebrietate, respectiv conducînd motocicleta în stare de ebrietate alcoolică, în consecință fiindu-i propus să treacă testarea alcoolscoptică cu alcotesterul DRAGER, pentru stabilirea concentrării vaporilor de alcool în aerul expirat, la care Ghiumiușliu Serghei Constantin a refuzat efectuarea respectivei proceduri, necătînd la faptul că, a fost avertizat despre răspunderea penală în caz de refuz.

La faza de urmărire penală acțiunile inculpatului Ghiumiușliu Serghei Constantin au fost încadrate în baza prevederilor art. 264¹ alin.(4) Cod penal, conform indicilor calificativi: *refuzul conducătorului mijlocului de transport de la trecerea testării alcoolscoptică, comisă de o persoană care nu are permis de conducere pentru categoria stabilită.*

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, procurorul, a depus cererea de apel, prin care a solicitat casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Ghiumiușliu Serghei să-i fie stabilită o pedeapsă în formă de amendă în mărime de 850 unități convenționale, echivalentul bănesc a 42 500 lei.

În motivarea cererii de apel procurorul a indicat că nu contestă calificarea acțiunilor inculpatului, dar consideră că instanța a aplicat o pedeapsă prea aspră, care nu a fost individualizată în corespundere cu art.75 Cod penal, nu s-a ținut cont de personalitatea inculpatului, gravitatea infracțiunii săvârșite, circumstanțele atenuante ale răspunderii penale prevăzute de art.76 Cod penal, or o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Inculpatul are antecedente penale stinse, pe parcursul procesului penal a dat declarații prin care a recunoscut vinovăția, se căiește de cele comise, fapt ce atestă posibilitatea aplicării celei mai blânde pedepse în formă de amendă, care va contribui la realizarea scopului pedepsei penale, restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni de către inculpat și alte persoane.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 18 martie 2019, a fost respins apelul declarat de către procuror, cu menținerea sentinței primei instanțe.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, sentința primei instanțe a fost contestată în partea individualizării pedepsei inculpatului, nefiind contestată calificarea și încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului. Totodată, Colegiul judiciar, examinând materialele dosarului, ajunge la concluzia că prima instanță corect a stabilit aspectele de fapt și de drept ale cauzei, pronunțându-se corect asupra acțiunilor imputate inculpatului.

Verificând aspectele de drept operate de instanța de fond la stabilirea și individualizarea pedepsei inculpatului Ghiumiușliu Serghei, instanța de apel a reținut că, prima instanță i-a stabilit pedeapsa în formă de muncă neremunerată în folosul comunității 150 ore, or, art. 264¹ alin.(4) Cod penal, prevede pedepse alternative cu amendă în mărime de la 1050 la 1150 unități convenționale, sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau închisoare de până la 1 an. Conform prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul Ghiumiușliu Serghei beneficiază de reducerea cu 1/4 a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei în formă de amendă, limitele acesteia constituind de la 787,5 la 862,5 unități convenționale, sau de reducerea cu 1/3 a limitelor pedepsei cu munca neremunerată în folosul comunității, limitele acesteia constituind de la 134 ore la 160 ore, iar în cazul pedepsei cu închisoare - cu 1/3, limita maximă a acesteia constituind până la 8 luni.

La stabilirea acestei pedepse instanța de fond a reținut o singură circumstanță atenuantă a răspunderii inculpatului Ghiumiușliu Serghei - existența la întreținere a celor 3 copii minori, circumstanțe agravante nu au fost stabilite.

Privitor la numirea pedepsei penale, instanța de apel a conchis că, prima instanță la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care

atenuează ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

La fel instanța de fond corect a aplicat criteriile de individualizare a pedepsei stabilite la art.75 Cod penal.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei aplicate inculpatului Ghiumiușliu Serghei, instanța de fond a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Personalitatea inculpatului Ghiumiușliu Serghei, care nu are antecedente penale nestine și este caracterizat satisfăcător, nu prezintă pericol pentru societate, existența circumstanțelor atenuante ale răspunderii: are la întreținere 3 copii minori, iar circumstanțe agravante nu au fost stabilite, a manifestat căință sinceră, și a recunoscut vinovăția.

În instanța de fond inculpatul și-a manifestat acordul de a executa pedeapsa în formă de muncă neremunerată în folosul comunității, din motiv că va fi în imposibilitate să execute pedeapsă în formă de amendă. Astfel, inculpatul nu are un venit stabil, nu este angajat în câmpul muncii, lucrează ocazional, are la întreținere 3 copii minori, ca rezultat nu va avea posibilitatea să acumuleze resurse financiare pentru a achita amenda care este una impunătoare pentru acesta, însă în cazul aplicării pedepsei în formă de muncă neremunerată în folosul comunității inculpatul va avea posibilitatea să execute efectiv pedeapsa.

Prima instanță a individualizat pedeapsa în raport cu aceste criterii, a ținut cont că inculpatul a acceptat aplicarea pedepsei în formă de muncă neremunerată în folosul comunității, și a stabilit pentru inculpatul Ghiumiușliu Serghei din cele alternative pedeapsa cu munca neremunerată în folosul comunității.

În viziunea instanței de apel sentința adoptată este echitabilă, dat fiind că pedeapsă este proporțională faptei și vinovăției.

Conform art. 75 Cod penal, o pedeapsă mai aspră din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Studiind în deplină măsură și obiectiv circumstanțele cauzei în corelație cu personalitatea inculpatului, instanța de apel nu a constatat circumstanțe care să determine aplicarea celei mai blânde pedepse în formă de amendă. Deși pedeapsa cu amendă este mai blândă. În situația materială a inculpatului Ghiumiușliu Serghei, aplicarea amenzii ar avea un impact defavorabil în vederea atingerii scopului legii penale, or mărirea amenzii ar constitui o povară punitivă aproape de nerealizat pentru inculpat.

Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului, nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni. Pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Prin urmare, pedeapsa stabilită inculpatului Ghiumiușliu Serghei este corectă și în limitele legii, iar concluzia instanței de fond precum că corectarea condamnatului este posibilă prin aplicarea pedepsei în formă de muncă neremunerată în folosul comunității corespunde circumstanțelor cauzei, este corectă.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel. Recurentul invocă aceleași motive declarate în cererea de apel (pct. 3, din prezenta decizie) ori, în opinia recurentul, pedeapsa aplicată inculpatului este prea aspră care contravine prevederilor art. 61, 75 Cod penal.

6. Verificând argumentele recursului ordinar în raport cu actele cauzei Colegiul penal consideră că, acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal menționează, că potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Instanța de recurs constată, că recurentul în expunerea motivelor privind dezacordul cu pedeapsa stabilită inculpatului, face trimitere expres la temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, care prevăd că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri: hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Potrivit prevederilor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin.(8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal constată că temeiurile invocate de recurent, prevăzute în pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursurilor declarate, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens, iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza hotărârii de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei).

Cît privește motivul precum că, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, Colegiul penal constată că, în această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar de pe rol, instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu munca neremunerată.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (pct. 4.1. din decizie).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că pedeapsa aplicată inculpatului a fost individualizată conform prevederilor legale, astfel recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursurilor înaintate în cazul în care se constată că acestea sunt vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Cahul, Vitali Cebotari, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 18 martie 2019, în cauza penală, în privința lui **Ghiumiușliu Serghei XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **06 noiembrie 2019.**

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan